

PROJE DİL-DAV: ARAŞTIRMALAR NE DİYOR?

Amacı özel gereksinimli öğrencilerin dil becerilerini destekleme ve problem davranışları ile baş etmede ilkököl öğretmenlerinin mesleki gelişimlerine yönelik çevrimiçi platformun geliştirilmesi ve etkililiğinin sınanması olan projemiz kapsamında "araştırmalar ne diyor?" başlığı altında ulusal ve uluslararası araştırmalardan önemli noktalar aşağıda derlenmiştir.

PROBLEM DAVRANIŞLARA İLİŞKİN;

2 PROBLEM DAVRANIŞLAR VE KAYNAŞTIRMA/ BÜTÜNLEŞTİRME ÖĞRENCİLERİ

Araştırmalara göre özel gereksinimli çocukların problem davranışları, olağan gelişim gösteren akranları ile karşılaştırıldığında üç-dört kat daha fazla olabilmektedir ve öğretmenler kaynaştırma/bütünleştirme öğrencilerinin akranlarından daha sık ve şiddette problem davranış sergilediklerini ifade etmektedirler (Baker vd., 2022; Eratay, 2021; Güner-Yıldız & Melekoğlu, 2016; Kıyak & Diken, 2018; Sucuoğlu & Özokuçu, 2005).

Öğretmenler, kaynaştırma/bütünleştirme öğrencileri için sınıf içinde gezmeyi, derse ilgisizliği, akranlarına göre derse daha az katılım gösterilmesini, konuşma güçlüğü yaşanmasını, bireysel ihtiyaçların bağımsız olarak karşılanamamasını, empati gösterememesini problem davranış olarak nitelendirmekte ve problem davranışların ders süresinde giderek arttığını belirtmektedirler (Ceylan & Yıkış, 2017; Güner-Yıldız & Melekoğlu, 2016; Yumuşak & Balci, 2018).

Kaynaştırma/bütünleştirme öğrencilerinin sergilediği problem davranışların ders işlenişini aksattığı, zaman kaybına neden olduğu, sınıfın motivasyonunu düşürdüğü ve disiplin sorunlarına neden olduğu rapor edilmiştir (Camadan, 2012).

Yapılan araştırmaların sonuçlarına göre özel gereksinimli öğrencilerin problem davranışları ile baş etmek halen yaşanan en temel sorunlar arasındadır (Kurt, 2022)

Kaynakça

- Baker, B.L., Blacher, J., Crnic, K.A., & Edelbrock, C. (2002). Behavior problems and parenting stress in families of three-year old children with and without developmental delays. *American Journal on Mental Retardation*, 107, 433-444. <http://dx.doi.org/10.1352/0895-8017>
- Eratay, E. (2021). Kaynaştırma kapsamında özel gereksinimli olan ve olmayan çocukların duygusal ve davranış bozukluklarının karşılaştırılarak değerlendirilmesi. [Evaluation of emotion and behavior disorders of children with and without special needs in the scope of inclusive education]. *Milli Eğitim Özel Eğitim ve Rehberlik Dergisi*, 1(1), 344-383. <https://dergipark.org.tr/pub/oztegitimrehberlikdergisi/issue/65815/1030629>
- Güner-Yıldız, N., & Melekoğlu, M. A. (2016). Kaynaştırma sınıflarındaki öğrencilerin derse katılım ve problem davranışlarının incelenmesi. [Investigating the academic engagement and problem behaviors of students in inclusive classrooms]. *Kesit Akademi Dergisi*, 2(3), 42-56. <https://doi.org/10.18020/kesit.28>
- Kıyak, Ü. E., & Diken, Ö. (2018). Zihinsel yetersizliği olan ilkököl kaynaştırma öğrencilerinin pragmatik dil becerileri ile sosyal becerileri, problem davranışları ve akademik yeterlilikleri arasındaki ilişki. [The relationship among pragmatic language skills with social skills, problem behavior and academic competence of inclusive students with intellectual disability]. *İlköğretim Online*, 17(1), 239-254. <https://doi.org/10.17051/ilkonline.2018.413760>
- Sucuoğlu, B., & Özokuçu, O. (2005). Kaynaştırma öğrencilerinin sosyal becerilerinin değerlendirilmesi. [Assessment of social skills of inclusive students]. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 6(01), 41-65. https://doi.org/10.1501/Ozlegt_0000000086